

Shivaji University, Kolhapur
Chandrabai Shantappa Shendure College, Hupari
Course : B. A. I Examination (CBCS) Semester I (Repeater)
Examination Mar./Apr.. 2023 to be held in May/June 2023
Subject : Political Science (DSC B-18)

Title of Paper : **Political Process**

Subject Code : **71277**

Paper No : III

Sem : III

Mark : 50

Date : / /2023

Time : 1.30 PM TO 3.30 PM

सुचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक.

२) उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात.

प्रश्न १) रिकाम्या जागी योग्य पर्याय निवडा. (१०)

१) भारत हे स्वरूपाचे राज्य आहे.

अ) धर्मनिरपेक्ष ब) धर्माधिष्ठीत क) धार्मिक ड) धर्मबाह्य

२) या जातीचा केरळ राज्यातील राजकारणावर प्रभाव पडलेला दिसतो.

अ) ब्राह्मण ब) नायर क) इझवा ड) यापैकी नाही

३) १९९० साली या राजकीय पक्षाने सोमनाथ ते अयोध्या अशी दहा हजार किलोमीटरची अभूतपूर्व रथयात्रा काढली होती.

अ) राष्ट्रीय काँग्रेस ब) भारतीय जनता पक्ष क) समाजवादी पक्ष ड) हिंदू महासभा

४) संघ सूचीत (केंद्र यादीत) विषय आहेत.

अ) ९७ ब) ६६ क) ५२ ड) ९९

५) वित्त आयोगाच्या अध्यक्षांची नियुक्ती कडून होते.

अ) अर्थ मंत्री ब) पंतप्रधान क) राष्ट्रपती ड) यापैकी नाही

६) मुख्य निर्वाचन आयुक्ताची नियुक्ती वर्षासाठी केली जाते.

अ) पाच ब) तीन क) दोन ड) सहा

७) भारतात यांनी निवडणुकीची आचारसंहिता खऱ्या अर्थाने राबविली.

अ) शकधर ब) टी. एन. शेषन क) लिंगडोड ड) बी.बी. टंडन

८) भारतात पक्षपद्धती आहे.

अ) एक ब) बहु क) द्विपक्ष ड) यापैकी नाही

९) भारतीय जनता पक्षाचे पूर्वीचे नाव हे होते.

अ) हिंदू महासभा ब) समाजवादी पक्ष क) भारतीय जनसंघ ड) बजरंग दल

१०) एम. व्ही. पायली यांनी सूचीला 'संधीप्रकाशाच्या झोताची' (Twilight Zone) उपमा दिलेली आहे.

अ) संघ ब) समवर्ती क) राज्य ड) यापैकी नाही

प्रश्न २) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)

१) सरकारीया आयोग

२) निवडणूकीच्या राजकारणातील गुन्हेगारीकरण

३) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस पक्ष

४) केंद्र-राज्य संबंधातील राज्यपालाची भूमिका

५) धर्म आणि जमातवादी राजकारण

६) प्रादेशिकतावाद

प्रश्न ३) सविस्तर उत्तरे लिहा.

१) भारतातील केंद्र व राज्ये यांच्यातील कायदेविषयक संबंध स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

भारतीय निर्वाचन आयोगाची रचना सांगून त्याचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.

२) प्रादेशिक पक्षांचा उदय आणि भूमिका यावर भाष्य करा. (१०)

किंवा

भारतीय राजकारणावरील जातीयतेचा प्रभाव स्पष्ट करा.